

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦІКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

та «Економіка, організація та планування» тісно пов'язані між собою, надають більш повну картину при розгляді даних тем, і сприймаються студентами краще і цікавіше в інтегрованому підході, в цьому полягає інноваційний підхід до викладення даних тем. Студенти мають можливість отримати повний обсяг інформації, яка і розглянута викладачами спільно.

Список літератури

1. Базилевич В. Д., Й. А. Шумпетера. Неортодоксальна теорія // історія економічних учень: У 2 ч.—3-е издание. — К.: Знання, 2011. — Т. 2. — С. 320. — 575 с. — ISBN 966-346-150-0
2. Займелин Є.П. Соціальна організація праці. Ульяновск, 1998
3. Пилшенко, В. С. Соціальна регуляція трудової поведінки / В. С. Пилшенко. — К., 1993. —186 с

УДК 372.016.51

РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

**О. С. Тітлов, В.М. Дорошенко, В.М. Світлицький,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Постановка проблеми.

Процес інформатизації сучасного суспільства істотно впливає не тільки на стан економіки та рівень життя людей, а й на їхній інтелектуальний потенціал та вимоги до якості освіти. Ось чому важливим завданням побудови інформаційного суспільства є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у сферу освіти. Проблема сумісності освітніх та інформаційно-комунікаційних процесів знайшла своє відображення у такій формі організації навчального процесу як дистанційне навчання, яке дозволяє конструювати навчальний матеріал з урахуванням диференціації творчої діяльності студентів, їх можливостей та бажання самостійно підвищувати свій професійний рівень, призводить до розширення педагогічних методів та зміни характер всього навчального процесу.

Основна мета дослідження.

Навчальна проблема при створенні дистанційного курсу визначається відповідно до раніше розробленого навчального плану з усієї дисципліни. Передбачається, що ще до початку цього етапу експерти-професіонали проаналізували та відкоригували задану нормативними документами з усієї дисципліни програму. У зв'язку з цим викладачеві необхідно усвідомити, яку ж навчальну проблему вирішуватиме створюваний дистанційний курс. Повинні бути виявлені та вивчені вже існуючі курси з даної дисципліни, визначені прогнозовані витрати та час, необхідні для створення курсу, а також його можливий тираж та аудиторія (матеріальні можливості, розподіл у просторі, мовні особливості тощо), що дозволяє визначити загальні вимоги курсу. За-

гальноосвітні курси повинні враховувати особливості навчання, пов'язані з різноманітним рівнем загальної підготовки студентів та рівнем їх комп'ютерних знань, що може вимагати запровадження попереднього тестування та адаптації курсу для оптимізації плану викладання навчального матеріалу. Необхідно також визначитися з тим, які вимоги пред'являються до курсу, який ступінь інтерактивності потрібно створити, яка новизна інформації, запропонованої студентам для освоєння. Від цього залежить час та вартість розробки курсу, а також кількість людей, які будуть залучені до цього процесу. який ступінь інтерактивності потрібно створити, якою є новизна інформації, запропонованої студентам для освоєння. Від цього залежить час та вартість розробки курсу, а також кількість людей, які будуть залучені до цього процесу. який ступінь інтерактивності потрібно створити, якою є новизна інформації, запропонованої студентам для освоєння. Від цього залежить час та вартість розробки курсу, а також кількість людей, які будуть залучені до цього процесу.

Виклад основного матеріалу.

Фрагментарність та психологічні особливості контактів викладача та студента у ДК диктують необхідність іншого підходу до структурування навчального матеріалу. Структурною основною одиницею ДК нами обрано модуль, який має цілі, досягнення яких обов'язково перевіряється за допомогою вихідного контролю. Досягнення цілей можливе лише за певного стартового рівня знань та умінь студентів. Особливістю навчального процесу, побудованого на модульній структурі, є його технологічність, яка полягає в тому, якщо студент пройшов вхідний контроль у модуль, то при виконанні всієї технології, яка забезпечує навчальний процес, йому гарантується досягнення цілей модуля. Модуль є досить самостійною структурною одиницею, але практично завжди для дистанційного курсу важлива послідовність проходження модулів. Іноді в курсі передбачається можливість пропуску певного модуля, виходячи з попередніх результатів навчання або результатів тестового контролю, які гарантують наявність у студента знань та умінь, досягненню яких присвячений цей модуль. Модуль складається з тем, кожна з яких має бути логічно завершеною. Навіть якщо потрібний матеріал неможливо помістити в одну тему, ділити його потрібно так, щоб підтеми були логічно обгрунтовані, і кожній з них можна було б дати свій заголовок. Широко відомі та використовуються в педагогічній практиці методи логічного структурування навчального матеріалу, які дозволяють наочно уявити як всю сукупність дидактичних одиниць, так і їх взаємозв'язок та ієрархію. Один із них - метод графів, який дозволяє показати ієрархічні зв'язки у темі. Інший метод - опорно-логічні схеми, які представляють структуру матеріалу символічно-текстовому вигляді. Проектування змісту дистанційного курсу - відповідальна стадія роботи, що включає добір необхідного обсягу матеріалу, визначення його меж, виділення структурних елементів, виявлення необхідних гіперпосилань. Ієрархічна структура курсу складається з модулів, тим і підтем.

Розробка модулів. На цьому етапі передбачається написання тексту кожного модуля курсу, відбір ілюстративного та довідкового матеріалу,

створення ескізів інтерфейсу та сценарію навчання, а також сценаріїв окремих анімаційних фрагментів, відеофрагментів тощо. Протягом всього етапу слід пам'ятати такі особливості: матеріал у темах має бути добре структурованим і бути закінченими фрагментами тексту з певним обґрунтованим числом нових понять (традиційна вимога до будь-якого друкованого або комп'ютерного підручника, але для дистанційного курсу воно стає вирішальним). Паралельно з написанням тексту проводиться робота над сценарієм мультимедіа – складовою кожної теми модуля. Таким чином, студент проходить через повний цикл процесу засвоєння – від первинного сприйняття змісту до закріплення засвоєної інформації. Певні контрольні заходи є обов'язковими для кожного модуля в цілому і рекомендуються до кожної теми. Деякі з них визначаються як контрольні (поточний, рубіжний, підсумковий контроль), а деякі несуть на собі контрольну функцію, але визначаються як участь у семінарах, практичних заняттях тощо.

Поточний контроль. Майже кожна тема супроводжується контролем, проведення та результати якого допомагають студенту повніше вивчити матеріал та оцінити ступінь його освоєння, а викладачеві оцінювати та керувати процесом навчання. Найбільш популярними та адекватними для поточного контролю є тести. Рубіжний контроль. Як правило, рубіжний контроль охоплює зміст кількох тем або модулів. Кількість рубежів визначається навчальним планом, вид рубіжного контролю (так само, як і у разі поточного контролю) визначає викладач за погодженням з методичною службою. Це може бути тест, контрольна робота, кейс тощо.

Підсумковий контроль. Проводиться після закінчення ДК, його зміст охоплює весь курс (або, як мінімум, вузлові аспекти курсу). Найбільш поширені методи підсумкового контролю: тест, кейс, груповий чи індивідуальний проект. У рейтинговій системі успішності оцінка за підсумковий захід не стає оцінкою з усього курсу. Якщо наголос зробити на поточному контролі, завданнях, контрольних роботах, то комплексна оцінка студента буде більш адекватною реальному рівню освоєння курсу.

Документування змісту курсу. Ґрунтуючись на результатах попередніх етапів, формується документ, до якого входять структурна модель курсу та склад всіх її елементів. Результатом даного етапу є повний опис кожного модуля та курсу загалом у заздалегідь визначеному форматі.

Оцінка курсу. Після того, як робота виконана, документ остаточно підготовлений та підписаний його авторами, він проходить експертизу, що здійснюється групою експертів, що складається з висококваліфікованих спеціалістів у даній предметній галузі, методистів та спеціалістів з інформаційних технологій. Якщо експертиза визнає методичне наповнення курсу задовільним, він передається дизайнерам та програмістам. Необхідно підкреслити, що протягом всієї подальшої роботи до моменту повної готовності дистанційного курсу викладачі продовжують брати участь у процесі як консультанти та експерти. Не виключаються навіть коригування у підготовленому раніше матеріалі.

Висновки

Подальший розвиток дистанційного навчання у вищій школі вимагає формування єдиного інформаційного освітнього середовища. Для цього необхідно піти шляхом створення архівів загальнодоступних навчальних матеріалів, що базується на уніфікації навчальних компонентів. Використання об'єктно-орієнтованої інформаційної технології створення навчальних об'єктів у системах дистанційного навчання дозволить здійснити перехід від індивідуальних рішень до промислового виробництва та широкого обміну навчальними матеріалами. Для вирішення цієї проблеми необхідний розроблений з урахуванням світового досвіду набір національних стандартів, що тісно пов'язані з регулюванням у галузі системи освіти в Україні.

УДК 378.018.43:37.091.322:[378.2:001.817]

**ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ
КОНСУЛЬТУВАННЯ ДИПЛОМНИКІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО
НАПРЯМУ**

І.В. Мельник, О.О. Коваленко,

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Мета освіти – формування особистості, здатної читати, аналізувати, оцінювати медіа текст, займатися медіа творчістю, засвоювати нові знання за допомогою медіа. Важливим компонентом в підготовці технологів до професійної діяльності є посилення практичної направленості навчання, необхідність випуску широко профільних спеціалістів, що володіють в той же час ґрунтовними спеціальними знаннями та навичками. На підприємстві від нього знадобиться постійне підвищення своєї кваліфікації, отримання додаткових знань і навиків, які він зможе здобути тільки шляхом самоосвіти.

Згідно навчальних планів підготовки здобувачів СВО «Бакалавр» та «Магістр» зі спеціальності 181 «Харчові технології» галузі знань 18 «Виробництво та технології» дипломний проєкт (робота) відноситься до дисциплін циклу професійної підготовки. На випускових кафедрах технологічного напрямку студентами ще до дипломного проєктування виконувалися курсова робота та курсовий проєкт, в роботі над котрими студенти здобули теоретичні знання та практичні навички з питань проєктування підприємств галузі, що відповідають сучасним вимогам.

Дистанційна форма консультування дипломників на випускових кафедрах в умовах пандемії проводиться вже на протязі двох років, але до цього була можливість «живого» спілкування зі студентом і в назначений час консультацій студент мав можливість заходити. В умовах воєнного часу спостерігається значна міграція студентів як всередині країни, так і за кордоном. Звук тривожної сирени може перервати як лекційне заняття, так і консультацію. Багато студентів відчули різке зростання навантаження, крім того, емоційне та фізичне виснаження людини не дає в деяких випадках зосередитися на сприйнятті матеріалу.

	Є.І. Колесник, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	
57	ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНИХ ФОРМ НАВЧАННЯ В.М. Криворучко, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	138
58	УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ М.В. Швець	141
59	ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ С.В. Болтач	142
60	ВИКОРИСТАННЯ WEB-ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ Д.В. Дец, Н.О. Дец, Л.О. Ланженко	144
61	ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ АКТИВІЗАЦІЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ О.Ю. Розіна	147
62	ПСИХОЛОГІЧНІ СКЛАДНОСТІ, ЯКИ ВИНИКАЮТЬ У ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ, І СПОСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ О.С. Заболотна, Ю.А. Работін	149
63	ЗАСТОСУВАННЯ WEB-ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ВЕРСТЦІ WEB-САЙТІВ Т.В. Снігур, А.В. Селіванова, Є.О. Копачевський	151
64	ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОДИН ІЗ ВИДІВ ІННОВАЦІЙНИХ ШЛЯХІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ Г.Г. Бойко, К.М. Мелентьева, ВСП «Механіко-технологічний фаховий коледж ОНАХТ», м. Одеса	153
65	РОЗРОБКА ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ О. С. Тітлов, В.М. Дорошенко, В.М. Світлицький	155
66	ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ КОНСУЛЬТУВАННЯ ДИПЛОМНИКІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО НАПРЯМУ І.В. Мельник, О.О. Коваленко	158
67	THE ROLE OF DISTANCE LEARNING IN IMPROVING THE QUALITY OF HIGH EDUCATION Sergey Patyukov, Nadiia Azarova	160
68	SELF-EDUCATION AS A CURRENT METHOD OF STUDENT EDUCATION IN STATE OF WAR CONDITIONS Sergey Patyukov, Anna Palamarchuk, Galina Shlapak	162